

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 15P/45/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8223210150
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivana Hanuščaková
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2023:8223210150.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudkyňou Mgr. Ivanou Hanuščakovou vo veci starostlivosti súdu o maloletých A. B., nar. X.X.XXXX a C. B., nar. XX.X.XXXX, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Bardejove, Dlhý rad 17, detí rodičov D. B., nar. XX.X.XXXX, E. F. XX a G. A., nar. X.X.XXXX, E. F. XX, o zrušenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd z r u š u j e ústavnú starostlivosť u maloletých A. B., nar. X.X.XXXX a C. B., nar. XX.X.XXXX, ktorá bola nariadená rozsudkom Okresného súdu Svidník zo dňa 10.3.2021 č.k. 5P/85/2020-28.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Predmetom tohto konania bolo zrušenie ústavnej starostlivosti u maloletých A. B., nar. X.X.XXXX a C. B., nar. XX.X.XXXX na návrh ich rodičov. Rodičia návrh odôvodnili tým, že deti sú na hosťovskom pobyte u rodičov, nechcú sa vrátiť do CDR. Deti sú prihlásené do školy na ZŠ v H., ktorú navštevujú od 09/2023. Deti pozitívne reagujú na pobyt doma. Príjem rodiny tvorí rodičovský príspevok a prídavok na dieťa. Otec je nezamestnaný.

2. Na pojednávanie vo veci konané dňa 23.11.2023 sa dostavila kolízna opatrovníčka, nedostavili sa rodičia, ktorí svoju neúčast' neospravedlnili, o odročenie pojednávania nežiadali. Preto súd vec v zmysle ust. 180 CSP prejedal a rozhodol v ich neprítomnosti, prihliadol pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

3. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením v spise pripojených listinných dôkazov tak ako boli oboznamované (návrhom s prílohami, správou kolízneho opatrovníka, rozsudkom Okresného súdu Svidník sp. zn. 5P/85/2020) a zistil tento skutkový stav veci:

4. Rozsudkom Okresného súdu Svidník č.k. 5P/85/2020 - 28 zo dňa 10.3.2021 súd nariadil ústavnú starostlivosť u maloletých A. B., nar. X.X.XXXX a C. B., nar. XX.X.XXXX v Centre pre deti a rodiny Svidník, Partizánska 306/6, Svidník. Rodičom určil vyživovaciu povinnosť k maloletým v minimálnom rozsahu k rukám Centra pre deti a rodiny Svidník. Súd uvedené odôvodnil tým, že rodičia nezabezpečovali adekvátnu starostlivosť o maloletých, ich výchova bola vážne ohrozená. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 30.4.2021.

5. Zo správy kolízneho opatrovníka súd zistil, že rozsudkom Okresného súdu Bardejov, sp. zn. 5P/85/2020 zo dňa 10.3.2021 súd nariadil ústavnú starostlivosť maloletým A. B. a C. B., ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny Svidník, Partizánska 306/6, Svidník. Rodičia sú povinní prispievať na výživu maloletých A. B. a C. B. v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na

nezaopatrené nepĺnoleté dieťa mesačne, na každého z nich od právoplatnosti rozsudku do budúcnosti na účet Centra pre deti a rodiny Svidník, Partizánska 306/6, Svidník vždy do 15 dňa v mesiaci vopred. Dôvodom vyňatia maloletých deti z prirodzeného rodinného prostredia bola tá skutočnosť, že rodičia dlhodobo umožňovali všetkým svojim deťom viesť záhaľčivý život. Obaja boli nepodmienečne odsúdený vo veci ohrozovania mravnej výchovy mládeže. Maloleté deti boli dňa 15.6.2020 umiestnené v Centre pre deti a rodiny Svidník na základe neodkladného opatrenia vydaného Okresným súdom Bardejov, sp. zn. 1P/64/2020 zo dňa 5.6.2020. Otec maloletých detí bol dňa 30.4.2020 prepustený z výkonu trestu odňatia slobody a dňa 18.5.2020 spolu s matkou maloletých detí odišli za prácou do Českej republiky a svoje deti nechali v starostlivosti staršej dcéry, ktorá nezabezpečovala starostlivosť o maloleté deti na požadovanej úrovni. Matka po dovŕšení 1 roka veku maloletého I. B. nastúpila dňa 4.10.2022 na výkon trestu odňatia slobody. Z výkonu trestu odňatia slobody bola prepustená dňa 4.4.2023. V minulosti s rodinou pracoval akreditovaný subjekt Detské kočovné divadlo J. na realizácii priority s názvom – výchovný skupinový program alebo sociálny skupinový program vykonávaný ambulatnou formou, celodennou formou alebo pobytovou formou, za účasti rodič alebo osôb, ktoré sa o dieťa osobne starajú. V súčasnosti obaja rodičia prejavili záujem o návrat maloletých detí do rodinného prostredia. O návrat do prirodzeného rodinného prostredia prejavili záujem aj mal. C. a A.. Absolvovali pravidelné prázdninové pobyty v rodine, ktoré boli bez problémov a rodičia zabezpečovali starostlivosť zodpovedne. Obaja súrodenci sú citovo naviazaný na svojich rodičov. Často o nich rozprávajú. Sú frustrovaní z toho, že sú umiestnení v CDR Svidník a nemôžu byť s rodičmi. Maloleté deti sú od 23.6.2023 až doposiaľ na hosťovskom pobyte z CDR Svidník v prirodzenom rodinnom prostredí, v domácnosti svojich rodičov. Hosťovský pobyt maloletých detí bude trvať až do zrušenia ústavnej starostlivosti. Maloletý C. a A. navštevujú ZŠ Gaboltov. Rodičia vybavili maloletým školské preukážky na dochádzanie do školy. Podľa slov triednych učiteľov chlapci chodia na vyučovanie pravidelne a včas. Sú čisto upravení a nosia si desiatu. Na obedy v škole nechodia. Rodičia nakúpili školské pomôcky pre maloleté deti v sume 30 € a pokladničný blok odovzdali do CDR, kde im bola táto suma preplatená. Matka so školou spolupracuje. Snaží sa uhrádzať náklady v škole spojené s plnením povinnej školskej dochádzky. Neprítomnosť detí v škole matka ospravedlní, resp. predloží ospravedlnenie od lekára. Počas našich šetrení v domácnosti maloleté deti sú vždy čisto a vhodne oblečené, sú spokojné, že sú doma. V domácnosti je zväčša upratané a vždy navarené, sú zásoby potravín. Maloleté deti majú zabezpečené všetky základné potreby. Maloleté deti sú zdravé, sú v starostlivosti detskej lekárky. Pohovorom s maloletými deťmi bolo zistené, že chcú zostať v starostlivosti svojich rodičov. V čase šetrenia bolo badať na maloletých deťoch spokojnosť, veselosť, radosť, nadviazanie kamarátskych vzťahov v rómskej osade. Pomáhajú svojim rodičom s domácimi prácami Maloleté deti pozitívne reagujú na pobyt v biologickej rodine a odmietajú návrat do Centra pre deti a rodiny Svidník. Chcú byť na hosťovskom pobyte z CDR Svidník až do zrušenia ústavnej starostlivosti. Maloleté deti boli oddelením SPODaSK upozornení na rešpektovanie rodičov ako aj učiteľov, na slušne správanie sa v škole, voči spolužiakom a na rešpektovanie školského poriadku. Tunajšie oddelenie upozornilo detí aj na riadne plnenie povinnej školskej dochádzky a na prípravu na vyučovanie. Rodičia s deťmi bývajú v 2-izbovej drevenej chatrči v rómskej osade Nižný Tvarožec. Chatrč je kompletne zariadená a vybavená. Vybavenie domácnosti zodpovedá potrebám maloletých detí. V domácnosti maloleté deti majú podmienky pre pokojný spánok, podmienky na prípravu stravy. Hygiena domácnosti je na požadovanej úrovni. V domácnosti je zavedená elektrická energia, vodu čerpajú z neďalekej studne, domácnosť sa vykuruje pieckou na tuhé palivo. Otec sa snaží zlepšiť ekonomickú funkcia rodiny. Našiel si zamestnanie a dňa 29.7.2023 odišiel do práce na zber ovocia do Českej republiky. V práci dlho nevydržal s odôvodnením, že vraj zamestnávateľ nesplnil podmienky vyplácania. Toho času je doma, v evidencii nezamestnaných občanov ÚPSVaR Bardejov ako uchádzač o zamestnanie. Uvádza, že má prisľúbenú prácu vo firme MOD – Plastik, s. r. o Bardejov. Matka je na rodičovskej dovolenke, poberá rodičovský príspevok vo výške 345,20 € mesačne a prídavok na dieťa v sume 60 € mesačne. Stabilným príjem do rodiny pozostáva z rodičovského príspevku a prídavku na deti. Rodičia žijú v manželstve. Z manželského zväzku pochádzajú 6 detí, z ktorých 3 deti sú maloleté. Pĺnoleté deti majú svoje vlastné rodiny a domácnosti. Maloleté deti A. B., nar. X.X.XXXX, C. B., nar. XX.X.XXXX a I. B., nar. XX.X.XXXX žijú s rodičmi. Maloleté deti spolu s rodičmi boli Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Bardejove zaradené do realizácie odborných metód práce na podporu obnovy alebo rozvoja rodičovských zručnosti v zmysle § 11 ods.3 písm. b) bod 4 zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele a o zmene a doplnení zákona v znení neskorších predpisov. Odbornú metódu realizuje CDR Svidník od 22.6.2023. Cieľom je viesť rodičov k zvládnutiu zabezpečovania starostlivosti o C. a A. a maloletého Frederika Dodržiavanie pravidelnej školskej dochádzky a zdravotnej starostlivosti mal. detí. Zlepšenie ekonomických podmienok v rodine. Motivovať otca k aktívnemu hľadaniu si zamestnania. Poskytovanie sociálneho poradenstva v oblasti

efektívneho využívania finančných prostriedkov. Rodičia sa vrátili z VTOS a upravili si pomery tak, aby mohli maloleté deti prevziať do svojej osobnej starostlivosti. Neboli zaznamenané nedostatky v starostlivosti rodičov o maloleté deti počas ich hosťovského pobytu z CDR v prirodzenom rodinnom prostredí. Matka vykonala všetky úlohy, ktoré jej vyplývali z plánu, na ktorom sa dohodla s ÚPSVaR a CDR na začiatku spolupráce a splnenie ktorých bolo nevyhnutné pre zrušenie ústavnej starostlivosti mal. detí. Zo strany otca nebol naplnený cieľ, aby si aktívne hľadal zamestnanie. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti navrhuje, aby súd zrušil ústavnú starostlivosť u maloletého A. B. a C. B. v Centre pre deti a rodiny Svidník, Partizánska 306/6, Svidník nariadenú rozsudkom Okresného súdu Svidník, sp. zn. 5P/85/2020 zo dňa 10.3.2021.

6. Na pojednávaní dňa 23.11.2023 kolízna opatrovníčka uviedla, že sa pridrižiava podanej správy, žiadal zrušiť ústavnú starostlivosť u maloletých s poukazom na to, že deti sú už v domácnosti rodičov na hosťovskom pobyte. Rodičia budú naďalej spolupracovať s CDR. Majú vytvorené podmienky na to, aby sa mohli deti vrátiť do domácnosti.

7. Podľa § 44 Zákona o rodine / zák. č. 36/2005 Z.z., ZR / náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím. Náhradnou starostlivosťou je

- a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“),
- b) pestúnska starostlivosť a
- c) ústavná starostlivosť.

Súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

8. Podľa § 55 ods. 1 ZR súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

9. Podľa § 55 ods. 3 ZR súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

10. Po vykonanom dokazovaní súd dospel k záveru, že rodičia maloletých si upravili svoje pomery tak, že dokážu riadne zabezpečiť starostlivosť o maloletých a túto už aj vykonávajú, keďže deti sú na hosťovskom pobyte v domácnosti rodičov, kde sú spokojné a šťastné, chcú ostať so svojimi rodičmi, na ktorých sú naviazaní. Plnia si aj školskú dochádzku v ZŠ Gaboltov. Dôvody, pre ktoré bola nariadená ústavná starostlivosť teda zanikli.

11. Vzhľadom k tomu, že boli splnené podmienky na zrušenie ústavnej starostlivosti u maloletých A. B., nar. X.X.XXXX a C. B., nar. XX.X.XXXX, v zmysle vyššie cit. ustanovení Zákona o rodine súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

12. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresný súd Bardejov v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia (rodičia len proti výroku rozsudku o trovách konania).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje,
- e) podpis,
- f) spisová značka tohto konania (§ 127 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy toho, kto odvolanie podal.